

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnosti prejemjan:	K 22—
pol leta	12—	celo leto	11—
četr leta	6—	četr leta	5:50
a mesec	2—	na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenomski nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petorostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnosti naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	6:50	za Ameriko in vse druge dežele:	6:50
četr leta	2:30	celo leto	2:30
a mesec			K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravnosti: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Klerikalna vojna proti Ljubljani.

II.

Ko se je vodila borba za volilno reformo v državnem in deželnem zboru, so naši klerikaleci na čelu jih dr. Šusteršič s patosom ljudskih tribunov naglašali, da se jim gre za čim največjo in čim najdoslednejšo demokratizacijo vseh onih korporacij, kjer pride v poštev ljudska volja.

Takrat so naši klerikalni demagogi na vso moč kričali tudi po demokratični volilni reformi za volitve v mestni občinski svet ljubljanski. Toda čim je bila izvedena volilna reforma za državni zbor, sloneča na temelju splošne in enake volilne pravice, je demokratično navdušenje naših klerikalec takoj ponehalo.

V deželnem zboru niso ničesar več hoteli slišati o demokratizaciji te zakonodajalne korporacije.

Napredna stranka se je z ozirom na to, da je za volitve v državni zbor zmagal demokratičen princip, zavzemala za to, naj se tudi pri volilni reformi za deželni zbor kranjski vzame za podlagu splošna in enaka volilna pravica.

Ako bi klerikaleci res bili prepričani demokratje, za kakršne so se izdajali, bi tudi oni vse svoje sile posvetili temu, da izvojujejo veljavno splošni in enaki volilni pravici.

Toda klerikaleci niso bili nikdar demokratje iz prepričanja, marveč borili so se za uvedbo splošne in enake volilne pravice v državni zbor samo z bog tegu, ker je bilo to v prilog njihovim strankarskim interesom.

Pri reformi volilnega reda za kranjski deželni zbor niso bili njihovi strankarski interesi več vezani na splošno in enako volilno pravico, za to so se tudi takoj izneverili vsem svojim principom, ki so jih preje oznanjali s toliko emfazo, da je treba izvesti popolno demokratizacijo vseh javnih korporacij do zadnje konsekvenčnosti.

Ker je bilo še v preživem spominu, s kakšno vnemo so se borili za splošno in enako volilno pravico v državnem zboru, si niso upali takoj pokazati, da so se izneverili načelom, ki so jih preje toli prepričevalno oznanjali za edino spasonosne, katere je treba dosledno uveljaviti, ako se hoče, da se ozdravi bolehači državnih organizem.

Da preslepe javnost, so na zunaj markirali še vedno tiste prepričane

demokrate, za kakršne so se izdajali preje.

Ko je prišla v razpravo volilna reforma v deželnem zboru kranjskem, so pretakali krokodilove solze, češ, kako nad vse radi bi uveljavili splošno in enako volilno pravico v deželnem zboru, a da so na delu višje sile, ki tega ne pripuščajo. Naglašali so, da se sicer neradi, a vendar le morejo ukloniti tej višji sili, ker bi sicer preprečili vsako deželnozborsko volilno reformo. Tako je nastala IV. splošna volilna kurija.

Napredni poslanci so predlagali, naj se ta splošna kurija prepusti samo tistim, ki doslej sploh niso imeli volilne pravice.

Klerikaleci, ki so preje kar goreli za demokratične ideje, so se izrekli tudi proti temu gotovo demokratičnemu predlogu ter s tem jasno pokazali, da jih je demokratizem samo prazna fraza, slepielo, ki jim je bilo dobro samo dotelej, dokler so računali s tem, da bodo na te demokratične limanice vjeli kakšne nerazsodne kaline.

Čim pa so se prepričali, da so demokratične ideje zanje opravile svoj posel, so jih vrgli preko krova med staro šaro ter se pokazali javnosti v vsi svoji nagoti kot politični švadronerji, ki so jih na najslovesnejši način proglašena in oznanjena na načela sveta samo dotelej, dokler služijo njihovim strankarskim interesom.

Pri volilni reformi za deželni zbor se jim je zeloše potrebno maskirati svoje protljudsko in protideželnarsko početje, zato so se izgovarjali na neko »vis major«, no, sedaj ko so se tudi v deželnem zboru dokopali do absolutnega gospodarstva se jim ne vidi več potreben, da bi demokratisko masko pridržali še nadalje na obrazu.

Od klerikalne večine deželnega zabora sestavljena reforma občinskega volilnega reda ljubljanskega je jasna priča, kako razumevajo klerikaleci uveljavljati socialno pravčnost in demokratična načela tam, kjer imajo oni odlčilno moč.

Po sedaj veljavnom občinskem volilnem redu volijo v občinski svet svoje zastopnike vse tisti občani, ki plačujejo davke; volijo v treh razredih.

Da se ustreže vedno glasne se pojavljajoči zahtevi, da se da primereno zastopstvo tudi doslej brezpravnim slojem, je župan Ivan Hribar že pred leti sestavil načrt novega občinskega volilnega reda, po katerem bi

se naj sedaj obstoječim trem volilnim razredom priklopil še četrti, v katerem bi naj imeli pravico voliti vse tisti občani, ki ne plačujejo nobenih davkov. Ta volilni razred bi naj volil 6 občinskih svetnikov.

Proti temu načrtu volilne reforme so takrat nastopili socialni demokrati, najglasneje pa so kričali proti volilni preosnovi nasvetovanji od župana — klerikaleci, češ, da je protodemokratiska in da je preračunjena v to, da ohrani načelno premožnejših skupin nad brezpravnimi delavskimi sloji, ki sicer ne plačujejo direktnih davkov, nosijo pa ogromna indirektna državna bremena.

To je bilo pred leti! A kakšno volilno reformo za mestno občino ljubljansko nasvetujejo sedaj tisti klerikaleci, ki jim je bil še pred leti županov načrt premalo demokratičen? Poglejmo!

Po klerikalnem načrtu bi naj volileci, kakor doslej, volili v treh razredih. Po starem šteje občinski svet 30 članov, po klerikalnem načrtu pa bi naj vsak razred volil 15 občinskih svetnikov, da bi toraj občinski svet v bodoce obstojal iz 45 članov.

V prvih dveh razredih bi tudi po klerikalnem načrtu v bistvu volili tisti upravičenci, ki volijo po sedaj veljavnem občinskem volilnem redu. Gleda tretjega razreda pa čitamo v klerikalnem projektu tole deolčbo: »V imenih tretjega volilnega razreda se imajo vpisani ti-le: 1. Vsí volilni upravičenci, ki so vpisani v imenike I. in II. volilnega razreda; 2. tiste osebe moškega in ženskega spola, ki imajo vsaj dve leti svoje redne bivališča in ki v tem času vsaj že eno leto plačujejo na direktnih državnih davkih znesek pod trideset kron in

3. tiste osebe moškega spola, ki imajo že vsaj 3 leta svoje redne bivališča v občini in ki ne plačujejo nobenega davka, torej doslej tudi niso imeli volilne pravice.«

Sedaj pa vprašamo, ali si je mogoče mislit reakcionarne preosnove občinskega volilnega reda, kjer je ta klerikalni reformni načrt. Ali je v tem klerikalnem načrtu le kolikaj sledu one demokratizacije, po kateri so klerikaleci preje tako kričali, ko še niso bili absolutni gospodarji v deželnem dvoru?

Ni treba biti človeku strokovnjak, da uvidi, da ne znači klerikalni reformni načrt nikak napredek, marveč odločen korak nazaj.

Bistvo in postulat vsake reforme

je vendar napredek: zakon, ki se ga hoče preosnovati, se ima izpopolniti, zboljšati in prilagoditi modernemu duhu in moderni zahtevam. Ako se pri zakonskih preosnovah tega ne upošteva, potem so takšne reforme samo potvre, samo slepla.

In takšna potvora in takšen ne stor je klerikalni reformni načrt.

Brezpravni sloji vedno glasne zahtevajo, da se jim da primerno zastopstvo v onih korporacijah, kjer ima odločevalcev ljudska volja.

Tej zahtevi se ni moči več uprati, ker je upravičena.

Narodno-napredna stranka, odnosno njen načelnik župan Ivan Hribar je že pred leti, kakor smo že gori omenili, sestavil reformni načrt, po katerem bi naj dosedaj brezpravni sloji tvorili poseben volilni razred, ki bi volil 6 svojih zastopnikov v občinski svet.

To znači brez dvoma gotov napredek, precešnji korak naprej k polni demokratizaciji!

A klerikalni projekt?

Klerikaleci v teoriji priznavajo pravico brczpravnih slojev do zastopstva pri občinski upravi, dado jim celo volilno pravico, toda kar so jim dali z desnicu, tega jih istočasno oropajo z leve.

Uvrstili so jih v 3. volilni razred, v katerem bi morda, dasi teško, prisli do veljave, so klerikaleci dolocili, da imajo v III. razredu voliti tudi vse tisti, ki imajo volilno pravico v I. in II. razredu.

Toda, da to preprečijo, da bi doslej brezpravni sloji vendorne ne prisli do veljave, so klerikaleci dolocili, da imajo v III. razredu voliti tudi vse tisti, ki imajo volilno pravico v I. in II. razredu.

Vprašamo, ali se ne pravi to briti morec iz brezpravnih slojev, ako se jim sicer da volilna pravica, pod takšnimi pogoji, da je zanje absolutno brez vrednosti?

Vprašamo nadalje, kako se ta klerikalna nakana strinja z demokratičnimi načeli, ki so jih klerikaleci do nedavnega neprestano imeli na jeziku?

Vodmat je govoril.

(Konec.)

Ravno tako pa je tudi z deželno elektrarno.

Klerikaleci so s posredovanjem raznih agentov dosegli, da misli že vsak kmetič, da bo mlatal, kosil z elektro, da, kakor je bilo videti na

eksekutorjev, vedno se v tej kategoriji dobre ljude, ki se dajo premotiti in se zmenijo s strankami, da postane zavsejka brezuspešna ali da se vsaj zavleče. Italijanska korupcija!

Mizerija, ki vlada med uradništvom, se pojavlja tudi med drugimi stanovi, posebno med pripadniki slobodnih poklicev in tudi med advokatimi in med zdravnikimi.

Razloček med slovenskim in italijanskim advokatom je bistven. Slovenski advokat stoji na stališču, da je njegov poklic »une magistrature« italijanski pa smatra svoj poklic za »métier«. So posli, ki bi jih noben slov. advokat ne prevzel, dočim se go tovati Italijani zauje kar stepejo. Od tod prihaja, da imajo slovenski advokati v Trstu velik ugled, dočim so med italijanskimi advokati tudi taki, ki so naravnost sumljive eksistence.

Omenjeno je že bilo, da je vsled nizkega nivoa italijanske morale v očeh Italijanov marsikaj dovoljeno in velja za čisto honesto, kar je v očeh narodov višje moralnosti nedovoljeno, nepošteno in med Sloveneci bi bil n. pr. advokat, ki je oskrbnik kake bordelske hiše, čisto nemogoč, v Trstu pa smatrajo to Italijani za nekaj čisto navadnega.

Italijanski advokat se peča z vsem, a ima široko vest in se ga morajo zlasti zunanjim klijentje skrbno varovati, če nečejo zauje v neprilike.

slikano v neki taki agitačni knjižici, elektrika mu bo celo gonila pinjice za pridelovanje sirovega masla. Ne recem, da bi ne bilo dobro, aki bi bilo mogoče, toda taka stvar je draga in ne vem, ali bi si mogla naša uboga Kranjska dežela privoščiti take lukširne stvari o kakoršni sanja dr. Lampe.

Trdilo se je, da se je že oglasilo odjemalcev za 5000 konjskih sil. Lahko verjamem, da je podpisane toliko, ali prepričan sem, da je med temi podpisanimi marsikdo, ki niti ne ve, kaj je konjska sila. Marsikdo je podpisal samo za to, da se je iznebil agitatorja, ko bo pa treba resno misliti na to, pa ne bo vzel nič. Pa nič še zato, aki bi bila stvar res dobro podprtta. Toda če vprašate gospode iz klerikalne stranke,

koliko velja vse,

vam tega ne bodo vedeli povedati, vendar pa so stopili s stvarjo pred deželnim zbor in zahtevali, da naj jo aprobiramo, da naj jim ustimo kažeči s delom. Ko smo se informirali pri strokovnjakih, koliko bo stvar veljala, so nam odgovorili da kake štiri milijone, ali pa tudi osem. To pač ni vseeno. In kdo bo imel od vsega tega dobicek? (Klic: »Pavšlar!«) Pustim Pavšlarja, ker se ne marjam posluževati takih sredstev, kakor klerikalna stranka, ki vedno le napada osebe! Dobicek od deželne elektrarne bi imela samo Gorenjska, Notranjska in Dolenjska pa ne bi imeli nič, kajti s tistimi vodnimi silami, ki jih mislijo klerik

cej dobro uravnani in se dobi že precej cenem kredit, ako bi se tak zavod ustanovil v tistih mejah samo, da bi preskrboval posestnikom ceni hipotečni kredit. Klerikalna stranka pa se ni omejila samo na hipotečni kredit, temveč tudi hoče z dejelno banko podpirati raznega špekulativna podjetja, ki so zasnovana na akcijah, pa so danes lahko na videz evetoča, jutri pa že propadejo. In

kdo plača izgubo?

Zopet dejela, davkoplăcačevalci, pred vsemi pa mesta in trga, zlasti pa Ljubljana.

Pa ali se bo res dobil v dejelni banki denar tako po ceni, kakor misijo klerikalci, zlasti njihovi pristaši? Prepričan sem, da ne bo nič enejši kakor v drugih posojilnicah, morda še dražji. Dejelna banka bo vendar vsaj za začetek morala sama vzeti denar na posodo kokor so rekli klerikalci sami, kakih 10 milijonov. Za ta denar bo pa morala banka sama plačevati obresti in sicer najmanj 4%. Cenejše torej tudi posojilne bo mogla dajati, kakor po 4%, ali tudi te ne bo mogoče, ker bo morala pokrivati tudi režijske stroške, ki ne bodo majhni, zlasti če klerik stranka res namesti toliko plačanih ravnateljev in podravnateljev, kakor je nameravala. Že samo ti stroški bi znašali okrog 80.000 K in plačati bi jih morali tisti, ki bi vzel denar na posodo, ravno tako, kakor tudi kurzne izgube, ako bi bančni papirji padli na borzi. Tisti 4% bi se kmalu zvili na 5 in tudi 5½% ali še več. Prišlo pa naj bi slučajno do kake katastrofe, da se država zaplete v kako vojno. V takem slučaju papirji padajo in zgodilo bi se isto tudi dejelnim papirjem. Tedaj bi davkoplăcačevalci pač bidko občutili v svojih žepih finančno unetnost naših klerikalcev, ki hočejo osnovati dejelno banko na tako široki podlagi.

Pri vsem tem pa se klerikalci niso sramovali očitati narodno-napredni stranki korit. Res dobro je tedaj zavrnjal poslanec dr. Triller dr. Lampera, da je »Mestna hranilnica« največji denarni zavod na Slovenskem, ki je praznoval že svojo 20letnico, da pa ves čas njegovega obstoja ni dobil noben ravnatelj in noben upravni odbornik niti vinjarja plače, dočim pa so klerikalci hoteli v dejelni banki nastaviti dva plačana ravnatelja, tri plačane podravnatelje in boge kako je še potem z direktorjem! To je cel kup plačanih mest, in res upravičena je bila trditev, da bo dejelna banka

korito za klerikalne somišljenike.

Iz vsega tega lahko razvidite, da je smer celotnega delovanja klerikalne stranke res protidemokratična in proti mestom. Če narodno-napredna stranka v očigledem vsem tem klerikalnim nakamam, ako vi sami odločeno ne povzdigne glasu, potem se dr. Susteršič in dr. Lampe ne bo bodela dosti brigala za vaše godrjanje po gostilnah, temveč bodo klerikalci z lahkim srečem sprejeli vse te zakone. Le če odločeno protestirate, bo vaš odločni nastop morda preprečil njihove naklepe proti vam.

Predno končam, naj izpregovorim se o stvari, o kateri mi je teško govoriti, ali v očigled napadov v današnjem »Slovenec« sem prisiljen, da odgovarjam tem ljudem. Ko sem bil izvoljen za starosta Sokolske Zvezze (Burno odobravanje in »nazdravki«) je to tako razburilo žive »Slovenčevih« urednikov (Klic: Saj so vsi blazni!), da so me napadli kakor

blazni derviši.

Nikdar nisem na nobenem shodu nikogar napadal osebno, vedno sem grajal edino le stvar, nisem pa nikogar deval iz kože. Ali človek se končno le naveliča vsega, in prepričani naj bodo, če že ravno žele, da tudi mi njihove somišljenike secerimo, kakor oni nas, bomo storili to, to pa tako, da jim gotovo ne bo všeč.

Izpregovorimo naj torej tukaj o pivovarniški zadavi,

v kateri me je »Slovenec« napadal dan za dnevom. Ko se je ustanovil pivovarniški kartel, sem bil ravno jaz tisti, ki sem se do zadnjega branil pristopiti. Vsi drugi so že pristopili, samo jaz ne, dasiravno se je teško boriti majhni pivovarni, ki nima kapitala, proti milijonskim karteliranem. Ne bi omenjal sledčega, a stori in to zaradi današnjega napada v »Slovenec«. Bilo je na Marijinem trgu, kjer me je srečal zastopnik klerikalne mengiške pivovarne in me prijel, zakaj ne pristopim k kartelu. Rekel mi je dobesedno: »Če ne pristopite, vas bomo pa zadušili!« To torej ni bil kak Nemec, temveč zastopnik klerikalne pivovarne. Seveda »Slovenec« tega ni povedal, zato pa povem jaz, da ovražem njegove napade.

Prišli so nato septembrski dogodi, in zopet so vpili, če koliko je dr. Oražen profitiral pri onem bojkotu. Izrecno tu izjavljam, da dan vsak dan rad na razpolago knjige, tudi »Slovenčevim« urednikom, aka hočejo, in tu naj se prepričajo, kolik

ko sem profitiral. Za vsak hektoliter piva sem moral plačati oškodovanu pivovarni najmanj 2 K, pa tudi 5 in 6 K. Kak dobikek sem imel potem, si pač vsak lahko sam izračuna. Ko pa sem izprevidel, kakor so razmere, sem pivovarno prodal, ker sem bil prepričan, da bi sicer propadla v par letih. Razumljivo bo to vsakomur, če povem, da je imela pivovarna 447.000 K dolga, ko sem jo prevzel. Sami potem lahko sodite, kako je tu mogoče izhajati.

Ce mislio klerikalci, da smejo že v vsako stvar vtikati svoj nos, naj povede še to, da bi sami radi prodali mengiško pivovarno kartelu. Pravijo sicer, da jo hočejo prodati domaćinom gospodinom gospodinom, toda stvar je taka, da jo kartel lahko dobi za 1,200.000 K, gospodinom domaćinom pa jo ponujajo za — 1,400.000 kron!

Kar pa tiče druge klerikalne infamnosti,

ko mi predbacivajo nekdanjo revščino (Velikansko ogorčenje med zborovalevi! Klic: »Sramota, škandal, fejk«), da sem kot dijak zastonj dobral hrano, na te nesramnosti ne odgovarjam!

Svaka sila do vremena!

Ali če že ravno hočejo, odgovoril jim bom na tako zvenč način, da bodo čutili par dni. Ce se drugače ne bom mogel ubraniti teh hijen, drugače jih ne morem imenovati, kakor

hijene,

se jih bom branil tako, kakor se jih je moral že marsikateri naprednjak, z roko, ki jim bo zapela po ušesih. (Burno odobravanje!)

Oprostite, da sem vas tolkil mučil z osebnimi zadavami. Pozivljam vas pa:

Vztrajajte v tem boju,

ne strašite se terorizma, ki ga razširja proti nam klerikalna stranka. Storili bodo sicer vse, da bi vam uklonili tilnik, opljuvamo bodo vas, vaše žene in vaše otroke, vse bi najrajski potepitali v prah, da bi tako podjarmili naše somišljenike, če ne zlepja, pa zgrda. Ali vi se ne ustrašite! Doči žrtev je sicer že padlo. Le poglejte naše učiteljstvo, kako ga teptajo. Dr. Lampe je imel celo drzno čelo, da je na shodu v Smartnem naravnost rekel, da se učiteljstvu ne bodo zboljša plače, dokler bo učiteljstvo tako. Le tedaj, če bo klečeplazilo pred farnozem, pred Lampetom, mu je pričakovati zboljšanje njegovega bednega stanja. Na tak infamen način si hočejo osvojiti razumništvo po deželi!

Narodno - napredne stranke dolžnost je, da se najodločnejše upre tem nakanam, da nastopi z vsemi svojimi falangami tako odločno, da se jim ne bo posrečil ta ostuden naklep. In le prepričani naj bodo, da bo tako prišel tudi za klerikalce

Dan plačila,

ko jih bo narod sam vrgel s tistih stolov, na katere jih je posadil, ker jih ni razumel. Jaz sam zase sveto obljubljam, da grem rad od kraja do kraja po vsej deželi, da postavim v pravo luč to strahovlado klerikalne stranke, vas pa pozivjam, da nikar ne omahujte, temveč vztrajajte v tem boju proti klerikalni stranki ter vam v to ime kličem:

Zivelni naprednjaki!

Dolgorajno viharno odobravanje je sledilo govornikovim besedam, gotovo zanj najboljše in najlepše začenje za nesramne napade v »Slovenec«.

Ker se je drugi napovedani poročevalci oprostili, je nato predlagal g. Šelko sledče

resolucijo:

»Na shodu »Političnega, gospodarskega in izobraževalnega društva za vodmatki okraj«, dne 13. novembra 1909 zban volilec odločno protestirajo proti nameravemu cest zakonu kakor tudi proti ustanovitvi dejelne banke in električne centrale, s čimer se naravnost hoče odrediti ljubljansko prebivalstvo ter proti novemu občinskemu volilnemu redu za deželo in za mesto Ljubljano, s katerim se hočejo oropati naši somišljeniki njihovih političnih pravic. Nasproti pa soglasno odobravajo nastop narodno naprednih poslancev v dejelnem zborni, ter jih pozivljajo na odločen, skrajnen odpor v obrambo političnih pravic in gospodarskih krovstih svojih volilcev, obojajo pa z vso ogroženostjo nasilno zakonolomno postopanje dejelne glavarja v zadnjem zasedanju dejelnega zbora.«

Resolucija je bila sprejeta soglasno, glasovalo je zanjo tudi »Slovenec« poročevalce.

Gospodarske zadave.

K besedi se oglasi nato gosp. Gherbax, ki je povdarjal, da vodmatki okraj ni samo po številu zadrži v Ljubljani, temveč tudi v drugih ozirih, zlasti kar zadeva razsvetljavo, policijsko nadzorstvo in kanalizacijo. Nujno potrebno je, da se uči razsvetljavo zaboljša, da se vsaj nekoliko posveti v egipčansko temo, ki danji naučni minister grof Stürckh notranje ministrstvo.

vlada po Vodmatu. Tako ima n. pr. cela dolga Martinova cesta, ki je zelo obljudena in se vrši po njej velik promet, vsega skupaj samo pet strel, električnih žarnic. Naj bi se sedaj, ko se polagajo cevi za plinovo razsvetljavo, mislilo tudi na to, da se v Vodmatu uvede taka razsvetljava, kar bi bilo sedaj ob polaganju cevi združeno le z majhnimi stroški. Po Martinovi cesti in Bohoričevi ulici je ob slabem vremenu tako blato, da bi si moral človek skoraj s posebnim jermenom še prvezati čevlje, da jih ne izgubi v blatu. Ce se je kanalizacija izvedla po Jenkovi ulici, naj bi se tudi po Martinovi cesti in Bohoričevi ulici. Zlasti nujno potrebitno je boljše policijsko nadzorstvo in to predvsem na križevu Martinove ceste in Bohoričeve ulice. Gospod poslanec, ki je tudi občinski svetnik, naj bi podpiral te želje prebivalstva vodmatškega okraja, ko pridejo te stvari na dnevnih redov v občinskem svetu. Končno še izraža željo, naj bi se občinski svet pri odločitvi javnih del oziral tudi na vodmatške občutnike. Naj mestna uprava te želje upošteva, vodmatčanje bodo zvesto skrbeli za to, da beli prapor bele Ljubljane ostane bel! (Zivahnodobravanje!)

Enake želje v zadevi razsvetljave sta izrekli tudi gg. K uš a r in Dolničar, ta je zlasti povdarjal, da je razsvetljava nujno potrebitna na cesti proti šoli, ob cesti bi bilo pa treba tudi napraviti obstranski hodnik.

Posl. dr. Oražen je izražal nato svoje veselje, da se take želje izrekajo na javnem shodu, ker tako se vsaj izve, česa že somišljeniki. Priznava, da je razsvetljava v Vodmatu res slaba, in da je kanalizacija res nujno potrebitna. Obljublja, da se bo v občinskem svetu zavzel za odpravo teh nedostatkov. Glede oddaje del pa izjavlja, da ima občinski svet gotovo najboljšo voljo, da je pa stvar teška, ker mestne finance niso najugodnejše, in — s čimer ne izdaja nobene tajnosti — ravno župan tisti, ki se odločno upira vsakemu povišanju mestnih dokladov. Obljublja pa, da bo v vsakem ožiru storil, kolikor mu bo le mogoče. (Odobravanje!)

Ker je bil s tem dnevnih red izčrpan, je predsednik g. Bizjak zahvalil g. poslanca na njegovem poročilu ter zborovalec na obilnih udeležbi ter zaključil zborovanje

Politični položaj.

Akeija Poljakov.

Dunaj, 15. novembra. Glombinskega posredovalni poskuski so zavzeli sedaj popolnoma drugo smer. Sedaj gre predvsem za prehodno ministarstvo, v katerem bi Čehi ne bili zastopani. »Slov. Enota« zahteva seveda, da bi v tem ministrstvu niti Nemci ne imeli svojega ministra-rojaka. Ce bo ta akeija imela kaj uspeha, bodo šli iz kabinet Schreiner, Hohenburger, Ritt in Wrba, nadomestili jih bodo pa parlamentare. Prehodno ministrstvo bi ostalo na krmilu do Božiča, nato bi pa stopila na površje čisto nova parlamentarna vlada.

Rekonstrukcija?

Dunaj, 15. novembra. Jutri bo baron Bienerth poročal zbranim nemško-liberalnim in krščansko-socialnim voditeljem o akeiji Glombinskem. Kakor znano, zahteva »Slov. Enota« rekonstrukcijo kabineta. »Slov. Enota« zahteva zase 6 portfeljev in sicer bi dobili Čehi 3, Poljaki 2 in Jugoslovani 1. Zatrjuje se, da cesar ne bo privolil v kako spremembo v ministrstvu, dokler ni nobene stvarne podlage za red v parlamentu. Zato naj bi se najprej ustvari premirje med strankami, da se rešijo državne nujnosti. Potem še ne naj bi se vršila pogajanja med Čehi in Nemci in se sestavlja delavsko program; nato še bi bilo mogoče voditi o rekonstrukciji kabineta. Ce se pa ta načrt ne posreči, stopi v veljavno § 14. Vest, da bo naslednik Bienertha grof Stürckh, je neresciščna.

Praga, 15. novembra. »Čas« označuje vest časopisa »Den« o avdijencah parlamentarcev pri cesarju za nesrečno. Take avdijence bi do kazovale, da je Bienerth doigral, in vendar je brezdvomno, da je dobil pooblaščenje, da v priravnem trenutku izvede rekonstrukcijo kabine. Ta rekonstrukcija se izvrši takrat, ko bo imela akeija Glombinskog uspeh. V kakšnih mejah pa se bo gibala rekonstrukcija, je pa polnoma negotovo. Verjetno pa je, da se Čehi te rekonstrukcije ne bodo udeležili, temveč tretjemu Bienerthovemu ministrstvu donovili samo premirje do Božiča.

Tudi »Nar. listy« poročajo, da je rekonstrukcija ministrstva sklenjena stvar. Rekonstrukcija bi pa bila samo provizorična; nastopil bi sedaj samonek interimske prehodni kabinet. Namerava se po novem letu sklicati dejelne zbrane in nato še le bi nastopilo vladno definitivno ministrstvo. »Nar. listy« javljajo, da bo pri rekonstrukciji kabine prevzel se-

Nar. listy na Ugrenom.

Avdijence.

Dunaj, 15. novembra. Danes so bile na dnevnem redu avdijence. Ob 11. uri je bil sprejet pri cesarju Andrassy, ob 1. uri Košut in ob 2. uri Wekerle. Odločitev ni še padla in člani ogrske vlade se odpeljejo ob 5. popoldne v Budimpešto.

Govor laškega generala.

Rim, 15. novembra. General Asinari je imel v Bresciji govor, v katerem je omenjal neodrešenih laških krajev v Avstriji. Vsled tega govora je bil general vpokojen. Laški in francoski listi se obširno bavijo s celo zadevo in ji pripisujejo morda večjo važnost kot jo ima. Res je pač to, da je ta slučaj simptomatičen za razpoloženje, kakoršno vlada napram Avstriji v laški armadi, ne izvzemši višjih častniških krogov.

Turčija.

Carigrad, 15. novembra. Generali popoldne se je otvorilo na slavnosten način drugo zasedanje parlamenta. Prisotni so bili: sultani, principi, dilopmatje in številno občinstvo. Veliki vezir je prečital prestolni govor, v katerem se omenjajo zakonski načrti, ki se predložijo parlamentu. Konstatira se dalje, da je razmerje z vsemi državami ugodno. Nato je imel parlament svojo prvo sejo. Predsednik je bil izvoljen Ahmed Riza bej.

Atentat na Indskega podkralja.

London, 15. novembra. Vest o atentatu na indijskega podkralja je vzbudila tu veliko vznemirjenje, ker ta dogodek ostro osvetljuje razmere v Indiji. Storilcev še niso dobili. Vsekakor gre tu za večjo in dobro organizirano zaročo.

Dnevne vesti.

+ Klerikalci in volitve v obrtno sodišču. Nekaj z obljubami, največ pa s terorizmom so klerikalci zlimali tekmo let takozvalo delavsko socijalno zvezo. Nedeljske volitve v obrtno sodišču so pokazale, kakšen humbug uganjajo s svojo, kakor pravijo tisoče brojčno delavsko organizacijo. V prvi skupini delavcev, kjer je šlo število volilcev v tisoč, jih niso zbrali niti 600 skupaj, ter so jih spravili socialisti v ožjo volitev navzajem napenjanju gg. Janeza Nep. Gostinčarja in Kregarja. V drugi skupini je zn

za par, v nedeljo popoldne (za nežo nepar) se poje privlačna Fallova »Dolarska princesa«, zvečer pa v proslavo stoinpetdesetletnice rojstva velikega svobodomisleca Frid. Schillerja »Kovarstvo in ljubezen«. V igri, ki je skrbno nanovo studirana, nastopi v glavnih ulogah Lujize gd. Wintrova, lady MILFORD predstavlja gd. Kandlerjeva, veliko ulogo godeca Müllerja igra g. Bohuslav, intrigantskega Wurma g. Skrbinšek in Ferdinand g. Nučič.

+

Volitve

v obrtno razsodišče

iz skupin delodajalcev so se vrstile danes podpolne. Rezultati še niso znani. V I. skupini sta volila le 2 volilca. V II. skupini je bilo na volišču v Mestnem domu oddanih 115 veljavnih glasov; od teh so dobili napredni kandidati okoli 80, klerikalni pa okoli 30 glasov. Iz III. skupine rezultati še niso znani.

+

Po 20. septembetu.

V današnjem uradnem delu »Ljubljancanke«

razpisuje deželni odbor službi dveh učiteljev na grmski šoli samo v nemškem jeziku. Pa bode zopet prišel dr.

Lampe in na shodih kričal,

da je sedanja večina poslovenila deželni odbor in popolnoma odpravila za vedno vse nemške razglase v »Ljubljancanki«, a da je kljub temu zadosti prisilcev in ponudnikov. Dokler ne bomo sami v resnici svoji materinščini dajali pri vsaki priliki častnega mesta, si ne bofemo nikoli pridobili v narodnem oziru svojih pravic. Vsaj nas vrlada in drugi narodi ne bodo na tak način, ko se sami sebe ponujemo, hoteli primerno vpoštovati in smatrati sebi enakim. Res narodnost klerikalev obstoji v samih besedah in hinavščini, nikoli pa ne v dejanh. Radovedni smo, kaj počre k temu velenarodni »Slovenec«.

— Za Cyril Metodov obrambni

sklad

so se nadalje sledili p. n. gg. prijavili: 451. Santal Anton, e. kr. sol. svetnik v Gorici (plačal 40 K); 452. Klančič Milka, učiteljica v Podgori pri Gorici (plačala 200 K); 453. Pevec Rudolf, trgovec v Mozirju (plačal 200 K); 454. Turnšek Anton star, trgovec v Nazaretu (plačal 200 K); 455. Turnšek Anton ml., trgovec na Rečici (plačal 200 K); 456. Turnšek Viktor, ingenir v Mariboru (plačal 200 K); 457. Posojilnica in branilnica v Moravčah; 458. Toman Janko, nadučitelj Moravče; 459. Fr. Orehel, posojilnični uradnik; 460. Mestna občina Idrija; 461. Trgovsko občina zbornica v Gorici.

— Odborova seja

»Matica Slovenske«

dne 30. oktobra 1909.

— G. predsednik se spominja umrlega

utemeljitelja »Matici Slovenske«

svetnika J. Majcingerja, akademika

Vrbaniča, pesnika Vidriča, lužiško-

srbskega rodoljuba Čišinskega in sto-

letnega Slovackega.

Priredi se »Ilirska Akademija«.

— Knjižnica se urejuje.

Matica pazi na razvoj denarnih zavodov, kjer ima načen svoj denar.

Pri odprem knjig je postopati točno in natančno. Matica se udeleži nameravane proslave Iv. Navratila v L. Gorenca v Beli Krajini. — Razen Zbornika in Knezove knjižice bodo knjige do 15. novembra natisnjene. — Došlo je 8 leposlovnih in 7 znanstvenih rokopisov, med prvimi Lahovi »Brambovec« med drugimi Adlešičeva »Bela Krajina«. — Leta 1910. izide prevod Zeyerjevega (češkega) romana »Jan Maria Plajhar«; pozneje pridejo v poštov Prusov (poljski) roman »Faraon« in Kairova (češka) romana: »Zapad« in »Kalibuv zločin«, vendar bo kazalo, prevede menjavati z »Zbranimi spisi« slovenskih pisateljev, pred vsem dr. J. Mencingerja. — Uvažuje se misel, izdati kot založno knjigo Detelovega »Pegama in Lambergarja«; istotko študijsko o sociološki teoriji pok. Gumplowicza. — »Štajerska«, zemljepisni del, izide 1912, zgodovinski del 1914 ali 1915. — Zemljevid pojde novembra meseca v tisk.

— Slovensko trgovsko društvo

»Merkur« v Ljubljani

priredi v nedeljo, dne 21. novembra 1909 v Sokoški dvorani »Nar. doma« zabavni večer s sledičem sporedom: I. Koncertni del: Godba pod vodstvom g. Talicha, petje pod vodstvom g. Preloveca. 1. Franc Suppe: Lepa Galateja, overture. 2. Leo Fall: Potpouri iz operete »Dolarska princeza«, proizvaja celotni orkester Slov. Filharmonije. 3. J. Aljaž: »Na dan«, moški zbor z bariton solom. 4. F. Juvane: »Pastir«, moški zbor s tenor in bariton solom. 5. »Slovenske narodne pesme«, moški zbor proizvaja »Merkurjev« pevski zbor. 6. Franc Ziehrer: »Ljubezenski valček«. Proizvaja celotni orkester Slov. Filharmonije. II. Zabavni del: 1. Dr. Schwab: »Vinska«, moški zbor, proizvaja »Merkurjev« pevski zbor. 2. Razne godbene točke proizvaja celotni orkester Slov. Filharmonije pod vodstvom koncertnega mojstra g. Markuzzija. 3. »Vinska poskušnja«. 4. Ples. Začetek ob pol 8. zvečer. Vstopnina 60 vin. za sebe.

— Javno predavanje!

Jutri v

sredo 17. t. m. ob 8. zvečer se vrši v »Mestnem domu« javno predavanje. Predava g. dr. Oton Franje vsečiški profesor iz Zagreba o predmetu

»Moderno sredstvo za podigujoce gospodarstva« (Tehničko i socialno). Priponimmo, da predavanje, kakor nam poroča g. predavatelj ni namejeno ravnemu gospodarjem in ekonomom, ampak široki publiku; bo torej tako zanimivo, vsled česar na nje opozarjam svoje čitatelje.

— Občeni zbor »Akademije« se je vršil včeraj. Predsednik dr. Ravnhar je povdral, da si je »Akademija« pri svoji ustanovitvi stavila mnogo večjo nalogo, kakor jo pa more sedaj izvrševati. Temu pa niz vrok toliko »Akademija« sama, kolikor brezbržnost nekaterih inteligenčnih, ki jih ni mogoče pridobiti za predavanja. Zato odkrito pozdravlja ustanovitev »Zvezno narodnih izobraževalnih društev«, zeli le, da bi skupno delovali za izobražbo slovenskega naroda. Izraža zahvalo mestni občini ljubljanski za brezplačno prepustitev dvorane v »Mestnem domu«; profesorskemu zboru vsečiških profesorjev v Zagrebu, ki zopet poslje v najkrajšem času profesorje dr. Franješa, Heinza in Kučera, ki bodo predaval v Ljubljani ter slednjči časopisu, ki je podpiralo »Akademijo«. — Tajnik dr. Cerk je na kratko poročal o odborletu, našteval predavatelje ter tematiko, predavanjem. — Blagajnik prof. Reisner je poročal, da je bilo v preteklem letu 776 K 50 v dohodkov ter 466 K 82 v izdatkov, tako da znaša letosnji preostanek 309 K 68 v. Z lanskim in letosnjim preostankom ter naraslimi obrestni imma društvo nekaj nad 1000 K premoženja brez inventarja, ki je tudi vreden več sto kron. Knjižničar prof. Grošelj pove, da je knjižnica ostala, kakor je bila preteklo leto. Priporoča predavanja za otroke. Poročilo o Simon Gregorčičevi čitalnici in knjižnici pod predsednik g. dr. Ravnhar. Čitalnica im. 100 časopisov in sicer: 48 slovenskih, 19 čeških, 20 hrvatskih, 6 srbskih, 3 poljske, 1 ruskega, 1 italijanskega in 10 nemških. Čitalo je od 8. novembra 1908 do 1. novembra 1909 11.648 oseb. Knjižnica obsegata 2761 knjig, izposodilo se jih je 18.328. Od 1000 tiskanih knjižnih seznamov se jih je prodalo 438. Naval na knjižnico je tolik, da mnogokrat ni mogoče posrečiti niti z deseto zahtevano knjigo. Dohodkov je bilo v preteklem poslovnem letu 4662 K 72 v, stroškov 4799 kron 63 v, tako, da znaša primanjkljaj 136 K 91 v. Poročevalo omenja današnje »Slovenec« notice, v kateri se trdi, da nima čitalnica na razpolago »Angeljčka« in »Vrtec«. Ce je geto gospodi ležeč na tem, da pridaje v čitalnici listi, kakor »Angeljček«, »Vrtec« in »Bogoliub«, potem naj jih kar pošljejo, saj dobiva čitalnica tudi druge slovenske liste brezplačno. Govornik omenja še galerijo slik, ki se je priredila v čitalnici, in za katero je bilo zanimanja. Končno omenja nenačravne uprave Simon Gregorčičeve knjižnice in čitalnice, ki je poverjena društvom: »Sokolu«, »Prosveti« in »Akademiji«, katero pa v resnici upravlja samo »Akademija«. — K poročilu se oglaši g. dr. Fettich, ki predlaga, da bi se uprava čitalnice in knjižnice poenotila, ali pa naj se pritegne k upravi mestu »Sokolu«, »Zveza narodnih izobraževalnih društev«. »Sokol« še pač ne bo pulil za to, ker ima itak preveč druge dela. Predlog je bil soglasno sprejet. — Nato se je vršila volitev odbora. Izvoljeni so bili: dr. Cerk, dr. Demšar, dr. Ravnhar (predsednik), prof. Breznik, dr. Gabršček, prof. dr. Ravnhar (zadružnik), prof. Breznik, dr. Gabršček, prof. dr. Ravnhar (zadružnik), prof. Breznik, dr. Gabršček, prof. dr. Ravnhar. Prof. dr. Grošelj je podal še nekaj nasvetov, kako bi se dvorana za predavanja primerno uredila.

— Iz jugoslovanske Ilirke

Na srbski prevod izbranih Prešernovih spisov so se nadalje naročili: g. dr. Fran Jlešič, predsednik »Slovenske Matice«; gosp. dr. Josip Kušar, odvetnik v Kranju; gđ. Bogumila Volaričeva, učiteljica na Sventiški gori na Goriškem; gđ. Anica Petrovčeva v Jaršah; gđ. Anica Štehova v Gorici in gosp. P. Miklavčič v Ljubljani (dva izvoda). — Knjižnica stane s poštnino vred 1 K 20 h in izide te dni. Nadaljnja naročila sprejemata rednik Rasto Pustoslemšek v Ljubljani.

— Predprobacija učne knjige.

Naučno ministrstvo je dovolilo za učno knjigo: Košan J., Latinska čitanica za IV. v. gimnazijalski razred predprobacije.

— Državno podporo v znesku 3000 K je dovolilo naučno ministrstvo mestnemu magistratu ljubljanskemu za vzdrževanje dekljškega li-je.

— Prošnja. Pravnik, ki je lansko leto maturiral z odliko in ki zna dobro slovensko in nemško stenografijsko, je vsled neprizakovanih razmer

prišel v tako teško eksistenčno situacijo. Rad bi sprejel bodisi v Ljubljani ali kje na deželi kako primočno mesto, n. pr. v odvetniški ali notarski pisarni, mesto domačega učitelja v boljši rodbini in pod. Tozadovne cene, ponudbe naj se blagovljivo vsaj do konca tega tedna poslati na naslov: V. M. Žalar, Ljubljana, hotel »Tivoli«.

— Slovenskim trgovcem. Pod tem naslovom že opetovanjo poziva tržaška »Edinost« slovenske trgovce, da naj dopisujejo tržaškim tvrdkom v slovenskem jeziku. »Edinost« pravi, da smo v tem oziru tam, kjer smo bili pred 30 leti. To je škandal, katerega je treba odpraviti. »Edinost« obeta, da začne priobčevati imena tistih slovenskih trgovcev, ki dopisujejo tržaškim tvrdkom v italijanskem ali nemškem jeziku, da tako tudi širša slovenska javnost spozna mevze med slovenskimi trgovci.

— Za zamenjano mladino. Deželni odbor kranjski je v svoji sejni dne 25. septembra t. l. sklenil pošljati od sedaj naprej, dokler ne ukrene kaj drugega, na Kranjsko pristojne dečke, kateri še niso izpolnili 14. leta in so določeni v poboljševalnico prisilne delavnice, v seležijskem zavodu na Rakovniku. S tem važnim sklepom se je naši nedorasli šolo obvezni mladini končno zaprl vhod v žalostno poslopje prisilne delavnice in se storil prvi korak k prepotrebnim preosnovi poboljševalnega oddelka.

— Deutsche Mittelschule in Krajin und Küstenland« prav pridno »deluje«. Na sestanku v Gorici je prof. Karollus za nemško goriško šolo nabral 21 K 60 v. Isto društvo je Roseggerjev fond nabralo že julija meseca 80 K, pozneje še 61 K (iz Gorice), 52 K (iz Pulja), tržaška realka 68 K, gimnazija 44 K. Nabira se v vseh austrijskih nemških profesorskih društvin. — Isto društvo zahteva, da bi se suplenture v Gorici pravilno razpisavale, ter se pritožuje, da v Gorici v komisiji za učno usposobljenost učiteljev izprasujejo nemščino Slovenec; ljubljanskemu odseku se je prepustilo, primerno postopati proti sklepku kranjskega deželnega šolskega sveta o nastavljanju suplentov v plenumu.

— Tečaj za serviranje, ki ga je priredila ljubljanska gostilničarska zadruga v hotelu »Tivoli« in ki ga je vodil dunajski strokovni učitelj Josel, se je pretečelo soboto zaključil z javno skupščino učenk in učencev. Po učevalo se je praktično na podlagi znanne strokovne knjige ravnatelja Hessa in kakor je pokazalo skušnja, je uspeh tečaja izbran. Učenek in učencev je bilo 26. Skušnje so se udeležili zastopniki deželne vlade, ljubljanski župan Hribar, deželni odbornik prof. Jarec, zastopnik deželne zveze za tujski promet dr. Krisper in šolski odsek gostilničarske zadruge. Po končani skušnji je voditelj tečaja Kenda izrekel zahvalo vsem podpornikom, dr. Krisper je izrekel priznanje gostilničarski zadrugi, ki je tečaj samostojno priredila, deželni odbornik prof. Jarec je zagotovil gostilničarstvu naklonjenost deželnega odbora. Nečelnik gostilničarske zadruge Tost je zaključil to zanimivo skupščino s pozivom na učenke in učence, da naj se strokovno izpopolnijo in tudi pri svojih tovariših delujejo za napredek gostilničarstva, da se končno doseže glavni namen zadruge: Ustanovitev gostilničarske šole v Ljubljani.

— Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Viču je dareval g. Štefan Klum iz Ljubljane 10 K namesto venca na krsto pokojnega g. Mihaela Jelčenika iz Rožne doline. Posnemanja vredno!

— Za vodno napravo v Iški vasi, Mali vasi, Stajhi in Kotu je obljubil prispavati poljedelsko ministrstvo k proračunanim stroškom v znesku 13.600 K z državnim prispevkom v visokosti 40 %.

— Zatekla se je v nedeljo zvečer na Posavju mala, rjava, zelo debela psica, ki čne na ime »Diana«, z mestno znamko 714. Lastnik da one mu, ki mu jo privede nazaj, primereno nagrado. Za lastnikovo ime se izve pravici.

— Vlom v postojni poštni urad. V nedeljo 14. t. m. ponoči so vložili neznanzi zlikovci v postojni poštni urad. Z močnim blodom so razstirili železno omrežje na oknu, zlezli v urad, ondje prebrskali pisalne mize ter skušali odnesti majhno ročno blagajno, kar pa se im ni nosrečilo.

Zbijanje po železni blagajni je zbulilo g. Vodopivec, ki je prišel z lom ter pogledala skozi okno. Ko so tato zapazili, da so zblidili hišne prebivalce, so jo hitro odkurili, ne da bi vzel kaj vrednosti s seboj. Orožništvo, ki je bilo takoj alarmirano, pridno zasleduje zločinice.

— Klerikalni poslanec — podpornik Ciril-Metodove družbe. Štajerski klerikalni poslanec dr. Verstovšek je zahteval, da bi mu Slovenski pevci iz Maribora zapeli kako pesem. Ti so odgovorili, da jih zapojejo še več, če plača slovenski poslanec dr. Verstovšek eno krono za slovensko šolsko družbo. Vsled te

zahteve je provzročil dr. Verstovšek pravček škandal. Kot odgovor na njegovo neotesanost so nabrali slovenski gosti za družbo sv. Cirila in Metoda 100 kron.

— Odvetniško pisarno v Ormožu otvoril dr. Gvidon Sernek iz Celja, ki prevzame pisarniške prostore umrelga odvetnika dr. Omuleca.

— Spodnještajersko nemštv. V odbor nemške šulferajske šole v Št. Lenartu so izvoljeni dr. Zirngast, župan Sediminek, sodniški nadoficijal Urek, krčmar Zarnic, sodniški kancler Dernjač in krčmar Šifko. To so »Vollblüt-Germani«, na katere je mati Germanija upravičeno ponosa.

— Tatvina in poneverjenje. Preteklo soboto sta se zagovarjala pred mariborskim okrožnim sodiščem trgovski sotrud

venskim naprednjakom in bi tako zvezo še hvalila kot narodno junastro.

* Dr. Friedjung in resnica. »Národní listy« poročajo: »Prof. dr. Friedjung, osebni prijatelj grofa Aerenthalha, je nedavno objavil v »Oesterr. Rundschau« članek iz zakulisja rusko - avstrijskega diplomatičiranja na Balkanu. Po Friedjungovi trditvi je pred rusko - japonsko vojno v februarju l. 1904. prišel gen. Kuropatkin, ki je bil tedaj na Ruskem vojni minister, na Dunaj, da se pri tem Becku informira o namerah avstrijsko - ogrske vlade. Kuropatkin je baje naravnost vprašal, česa si Avstro - Ogrska želi za svojo neutralnost. Beck je odgovoril da si Avstro - Ogrska želi samo ene stvari: zagotoviti svoje trgovske interese. Dejal je (po Friedjungovi trditvi): »Privežite na nitko košček svine in sputstite to utež na zemljevidu od Vidina k Egejskemu morju. Vse balkansko ozemlje na zapad od te ravne leži v gospodarski sferi Avstro - Ogrske.« — »Seveda je pritrdil Kuropatkin. »Ali Vam je na tem, da branite interes Srbije in Črne gore?« je vprašal dalje Beck. »Razume se, da nam ni na tem,« je odgovoril Kuropatkin; »škoda denarja, ki smo ga zanje žrtvovali.« Prof. Friedjung se je skoro pred letom inesel v t. zv. »zagrebško veleizdajniško afero« s trditvami, o katerih se mu je dokazalo, da so gola laž. Toda, ker ima kot historik dobro ime, je javnost mislila, da je sam bil mistificiran in da ni mogoče, da bi mož, ki išče historično resnico, potvarjal sodobno resnico. Generalu Kuropatkinu pa se o celi stvari še sanjalo ni. Prebiva na svojem posetvu v pokovski guberniji v Šešurinu. Tu bi najbrže niti ne bil zvedel, kako nesramno se izrablja njegovo ime in predzna dunajska intriga bi bila nadaljevala svoje delo na Balkanu, posebno na Srbskem in v Črni gori. Toda uredništvo moskevskega »Ruskega Slova« ga je o Friedjungovem članku obvestila in je poslalo k njemu svojega poročevalca, da ga sliši. In glej, kaj je izjavil Kuropatkin: »Že deset let nisem bil za zapadno rusko mejo. V februarju l. 1904. sem že odšel v Mandžurijo in nisem vodil nobenih poganj z gen. bar. Beckom. Cel članek Friedjungov o mojem razgovoru s baronom Beckom na Dunaju je čisto navadna izmišljatina.«

Izpred sodišča.

Kazenske obravnavne pred deželnim sodiščem.

S stražnikom se je sprijel. Tukajšnji mestni stražnik je preprečil, da ni Karol Cimerman, drvar v Ljubljani še nadalje pretepal Alojziju Remsu na nekem dvorišču. Cimermania je pa to vmešavanje stražnika takoj razjezilo, da se ga je dejansko lotil, nakar mu je ta napovedal aretacijo. Cimerman zgrablji stražnika tako, da sta oba padla in le s ponočjo nekega izvoščka je bilo možno ga aretovati. Se med potjo ga je dvakrat v desno roko ugriznil. Obsojen je bil na 3 mesece teške ječe.

Pijanca sta se lotila. Posestnika sin Franc Urbanček iz Britofa je bil jezen na posestnika Antona Treberja, ker ga je ta nekoč nekaj oklofutal. Ko se je Trebar 26. septembra t. l. vinjen iz gostilne mimo Urbančevega doma vrčal in prej navedenega nekaj zmerjal, pobil ga je Franc Urbanček na tla in z nogo obreal. Na Trebarjevo vpitje je prišel brat Franceta, Janez Urbanček poleg in svaril Franceta naj pazi, da ga ne bo teško poškodoval. Jel je Treberja sam vzdigovali od tal, na kar je okvarjenec jel tudi tega zmerjati. Zato mu je Janez Urbanček zasolil po glavi par krepkih udarcev s protestno roko. Franc Urbanček je bil obsojen na 4 mesece ječe, brat Janez pa na eden zapora.

Telefonska in brzjavna poročila.

Akeija dr. Glombinskega

Dunaj, 16. novembra. Politični položaj se ni čisto nič spremenil, nastala je splošna stagnacija. Z ozirom na to je tudi načelnik »Poljskega kluba« dr. Glombinski odgodil svojo posredovalno akeijo na ugodnejši čas.

»Poljski klub.«

Dunaj, 16. novembra. Danes opoldne je imela sejo parlamentarna komisija »Poljskega kluba«. Razvila se je daljša debata o političnem položaju, definitivno sklepanje pa je odgovrida, češ, da se ni ničesar dogodilo, kar bi zahtevalo, da zavzame »Poljski klub« definitivno stališče o političnem položaju.

Konferenca nemških strank.

Dunaj, 16. novembra. Izvrševalni odbori nemških svobodomiselnih

strank in krščansko socijalno stranko so imeli danes dopoldne skupno posvetovanje.

Nomei pri Bienerthu.

Dunaj, 16. novembra. Voditelji nemških svobodomiselnih strank in nemške krščansko-socijalne stranke posetijo danes ob 6. ministru predsednika barona Bienertha, da se informirajo pri njem o političnem položaju.

Slovenski izlet v Sarajevo.

Praga, 16. novembra. Med občinskim sveti v Pragi, Ljubljani in Zagrebom se vrše pogajanja, da bi prihodnjo spomlad napravili skupen izlet v Sarajevo in Mostar, da bi s tem paralizirali poset dunajskega in peščanskega občinskega sveta v anektiranih pokrajinalah. Dogovori so že toliko dozoreli, da je izlet toliko kakor zagotovljen. Kakor se je dobro poučene strani zatrjuje, skušajo iniciatorji pridobiti za izlet tudi občinski svet v Lvovu. Dosedaj pogajanja z Lvovom še niso imela želenega uspeha.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 16. novembra. Mistrski svet je imel danes ob 11. sejo, ki pa je trajala samo pol ure. Razume se, da se na seji ni ničesar odločilnega sklenilo. Seja se je zategadelj tako hitro končala, ker je minister Kossuth moral sprejeti razne deputacije, ki so mu prišle čestitati k 68. rojstvenemu dnevu.

Jugoslovanska stranka v Srbiji.

Belgrad, 16. novembra. Tu se snuje nova stranka, ki bo imela v svojem programu na prvem mestu točko o narodnem edinstvu vseh Jugoslovanov. Z organizacijo te stranke se je pričelo že po vsi državam. Glasilo te nove stranke bo dnevnik, ki ga v kratkem prične izdajati bivši načelnik srbskega tiskovnega urada Savić.

Tajni dogovor med Srbijo in Bolgarijo.

Sofija, 16. novembra. Razkritja bolgarskega poslanika v Rimu, Rizova, na tajnem sestanku srbskih in bolgarskih državnikov, vršečem se v času napetosti med Srbijo in Avstrijo, na katerem so bolgarski zastopniki predlagali, naj Srbija vdvere v sandžak Novi pazar, dočim bi Bolgarska vdarila proti Carigradu, so vzbudili tu v manj poučenih političnih krogih veliko senzacijo. Več poslancev se je v sobranju obrnilo za upno na vladu za informacijo v tej zadevi. Zatrjuje se, da je minister Paprikov odkritja poslanika Rizova v vsem obsegu potril, a je obenem poslanike naprosil, naj o stvari varujejo najstrožjo molčečnost.

Bivša francoska cesarica na smrtni postelji.

London, 16. novembra. Bivša francoska cesarica Evgenija, soprona cesarja Napoleona III., je nevarno obolela, da se je bat katastrofe. Poklicali so k nji najznamenitejše zdravnike.

Izjemno stanje v Argentiniji.

Buenos Aires, 16. novembra. Z ozirom na unor policijskega prefekta je podpisal predsednik republike dekret, s katerim: se za vso državo proglaša izjemno stanje za določene mesecev.

Gospodarstvo.

— Prekmurski prevoz iz Trsta v Severno in Južno Ameriko. Združena Avstrijska plovstvena delniška družba (Vereinigte Oesterreichische Schiffahrtsaktiengesellschaft) v Trstu je poslala trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani vozne reda za l. 1910 od Trsta do Severne in Južne Amerike. Iz voznega reda za južnoameriško progo je razvidno, da bo prihodnje leto več prevoznih prilik, kakor jih je bilo leta 1909. Omenjeni vozni redi so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Darila.

Za dijaško kuhinjo „Domo-vina“ v Ljubljani

Nabiralna pola prof. Fr. Kralja: Darovali so: Jožef Seidl, Ivan Zakotnik, po 6 K. — Boltava M., Cimerman, Neimenovan, L. Tomičič, Nemienovan, po 5 K. — Jul. Pir-

kovič, Kordin, po 4 K. — Angelo Favai, 3 K. — Potocnik, 2 K. 10 vin. — Mat. Feme, G. Hartmann, A. Smej, Vamberger in soprona, F. Starc, A. Mozelj, D. Battelio, Neimenovan, F. Golob, Katja Otokar, po 2 K. — Iv. Skarjevac, Alb. Kolman, Peter Porenta, Ant. Setnikar, Ant. Mitteregger, J. Grošelj, Ant. Reberšak, J. Pretnar, Iv. Feme, Nace Habiti, Katja Kregar, Jerica Beve, Mar. Cigler, Franja Burger, Ant. Šetina, M. Mohorčič, J. Lajovec, M. Bizjak, Ant. Verovšek, M. Markič, Glavič, J. Tonik, M. Podvornik, J. Koncilja, M. Kolar, Holeček, Zor, Lukežič, po 1 K. — Pintar 48 v. — V. Maurer, P. Peherič, F. Vrhovec, M. Koželj, D. Mohar, Taškar, Bizovičar, Sirnik, BBedina, Rojina, Marinka, Bizjak, so darovali zelje, repo in krompir. — F. Ogrizek daroval 100 jajc.

Nabrala neimenovan:

Daroval je: Vidmayer 20 K. Neimenovan 10 K. Posch Serafina darovala 6 K. — Kovac Iv., Jamšek Eena in Ivan, Žužek Fr., svetnik Zupančič, Kanc Ant., Seraf. Posch, Ver. Kenda, A. Škof, po 4 K. — Ver. Kenda 2 K.

Nabiralna pola gospe svetnik Lahove:

Ant. Mally, dr. Bleiweis vitez Trstenški, po 4 K, Neimenovan 2 kroni.

Nabiralna pola gospe Vide Lanajne:

Darovali so: Neimenovan 20 K. — Dr. Fr. Oražen 10 K. — Franja Pfeifer, Viktor Nitsch, Jeny Kunz, L. Pečanka, Al. Tykač, Fr. Bergant, I. Čad, inž. M. Knejc, Pleteršnik, dr. I. Rutar, po 4 K, ga. Bartl 2 K, I. Velkavrh 1 K.

Nabrala Neimnovana.

Darovali so: Mil. Ivančič, Mila Rudež, po 10 K. Dr. Geiger 4 K. Neimenovan 2 K.

Nabrala gospa Čuden.

Darovali so: H. Suttner 10 K. F. Jarc, Medvode, 5 K. Drag. Hribar 4 K. Čuden 75 kg krompirja in 3 K. L. Pleteršky-Wölfing, J. Krajevie, G. Bernatovič, Berthold, po 2 K.

Nabrala gospa Kaučnik.

Darovali so: praes. Levičnik 10 kron. Nadsvetnik Pavlin, Cec. Kaučnik po 6 K.

Nabral gospod Podkrajšek:

Darovali so: prof. Bartel 4 K; ga. Drenik, g. po Trstenjak-Gerbic, 2 K. — Posojilnica za Bled in okolico 100 kron.

Bober teki! Zdrav želodec imamo in nič nas ne tiči, nič bolein ne čutimo, odkar rabi Fellerjeve odvajalne kroglice z znakom „Elzino“ kroglice. Povemo Vam po izkušnji, poizkusite tudi te, ker uravnavajo odvajanje in povspešujejo prebavo. Izdelovalec samo lekar na Feller v Stibici, Elzin trg štev. 238 na Hrvaškem.

Foulardna svila

od meter 1 K 15 vin naprej za bluse in oblike. Franklin je očenjeno se pošilja na dom. Bogata istražitev se pošilja s prvo pošto. Tovarna za svile Henneberg, Zürich. 2 131-5

Izvid gda. drja. E. Niessnerja, voditelja civilne bolnice nemškega reda v Opavi.

Vaše Serravallovo kina-vino z želozom smo v tukajnji civilni bolnici nemškega reda za dobrim uspehom rabili pri malokrvnih in prebolelih.

V Opavi, 30. avgusta 1898.

Dr. E. Niessner,

Pozor!

Prvi slovenski izpräšani optik

Dragotin Jurman
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 2.

Meteorologično poročilo.

Včeraj na morju 300-2. Srednji vremeni m. 7300 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v m	Vetrovi	Nebo
15. 2 pop.	7290	10.1	sl. svzvod	dež
• 9. zv.	7298	10.7		
16. 7. zj.	7272	9.6		

Srednja včerajnja temperatura 9.3°, norm. 3.7°. Padavina v 24 urah 163 mm.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 16. novembra 1909.

Termín.

Plenica za april	1910	za 50 kg K	14.14
II	april	za 50 kg K	10.21
Koruz	maj	za 50 kg K	6.73
Oves	aprili	za 50 kg K	7.57

Kroščik.

Vzdržno.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze presrečnega

sočutja povodom nenadomestilne bričke izgube drugega soprona in ljubega očeta, gospoda

4244

Zahvala.

za izrekano iskreno zahvalo vsem sorod-

nikom, prijateljem in znancem za njih tolazilo in spremstvo k zadnjemu po-

čutku.

Senožec, 15. novembra 1909.

4240

Zahvala.

izrekamo iskreno zahvalo vsem sorod-

nikom, prijateljem in znancem za sprem-

stvo, posebno

magistratnega služnika v pok. in hišnega

posestnika v Rožni dolini

Šivilja | psiček

ki bi pričela živat na dom. 4245
Naslov v uprav. »Slov. Narod«.

se očne predna na Dunajski cesti
št. 6, II. nadstr. levo. 4233

Dobava kruha in ovsa.

C. kr. 27. domobraniški pešpolk v Ljubljani oddaja za leto 1910 zakupnim potom 4242

dobavo kruha in ovsa.

Ponudna razprava se vrši dne 24. listopada ob 8. uri zjutraj v provijatni pisarni, stara domobrana vojašnica I. nadstr., vrata št. 74. Natančnejša pojasnila se dobe vsak dan od 8.—12. v omenjeni pisarni.

Pozor! Prodaja najnovejše Pozor! jesenske in zimske narejene obleke

za gospode, dame, dečke in deklice
po najnižji cenii edino 3536

konfekcijska trgovina A. LUKIĆ
Pred Škojijo št. 19.

Št. 16.405/09

4179

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje službo

okrožnegu zdravniku v Idriji.

S to službo je združena plača 1400 K in aktivitetna dokalda 200 K. Prosili za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisemu deželnemu odboru

do 1. decembra 1909

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 3. novembra 1909.

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

pod nadzorstvom c. kr. avstrijske in angleške vlade. Od c. kr. avstrijske vlade za vernost v Avstriji zavarovanih pripoznana vrednost

K 36.433,020-65

Izredno liberalni pogoji polic.

Pri kritnih policah nudi družba

tako po sklenitvi zavarovanja odškodnino za smrt po

Samomoru ali dvoboju

Nove in nasnovne tarife — Informacije in prospekti zastonj.

Podružnica za Avstrijo.

Gresham Life Assurance Society Limited Dunaj I., Gisela str. 1. Generalna agentura v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 2.

VIKTOR MORO.

V zavarovalništvu uvedene osebe, ki imajo v mestu in na deželi dobre zvezze, se sprejmejo pod ugodnimi pogoji

3497-1

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavien od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-03 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, irž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.

8-25 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Tolice, Kočevje.

8-26 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

8-40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

8-32 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Tolice, Kočevje.

8-28 popoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, irž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

8-23 zvoden: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

8-40 zvoden: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Tolice, Kočevje.

9-01 zvoden: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podroščico) Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7-28 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

8-05 popoldne: Osebni vlak v Kamnik.

8-70 zvoden: Osebni vlak v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (državne železnice)

9-44 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

10-59 dopoldne: Osebni vlak v Kamnik.

8-10 zvoden: Osebni vlak v Kamnik.

Casi prihoda in odhoda so uvedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Poziv.

Odšel je dne 3. t. m. 36 let stari slaboumn James Malenček bres sledu po svetu. Postave je srednje in gleda hudo plaho. Kdor žanj ve, naj blagovoli to sporočiti bratu Ignaciju Malenčku na Blistroc št. 19, občina Št. Rupert na Belomškem.

Zabrežje

dobro ohranjene v vsaki velikosti in množini kupi 4190

J. Razboršek v Šmartnem pri Litiji.

Mlad 4234

trgovski pomočnik

želi vstopiti v službo v trgovino z mešanim blagom na deželi ali v mestu.

Ponudba pod „T. P. 500“ glavna pošta Ljubljana, poštne ležete.

Doktor

Ivan Oražen

je odpotoval in ne ordinuje do 25. novembra t. l.

Samo nekoliko dni!!

Zaradi pozne sezone prodajam moderne damske klobuke, trakove, svilo, nakit za klobuke, cvetlice, avbe za gledališče, sploh vse blago po znatno znižani cenii!

Mnogobrojnega obiska prosim

Minka Horvat

Sv. Jakoba trg 3, Bahovčeva hiša.

Št. I. 311/9.1. 4238

Razglas.

V četrtek, 25. novembra t. l. ob 11. dop. se vrši vsled prošnje lastnika gospoda Martina Lesjaka

prostovoljna sodna dražba

hiša št. 60 v Krškem s sadnim vrtom pri podpisem sodišču soba št. I. Izključna cena je 6000 K.

C. kr. okrajno sodišče v Krškem,

15. novembra 1909.

Vsek 3829

četrtek

in vsako nedeljo

vso noč odprta

renovirana kavarna „Merkur“

Najvjudnejše se priporočata

Viktor in Marija Izlakar.

Izšel je II. zvezek.

Cena 20 vinarjev.

Samo za odrasle!!

Kaj pravi brošura

škofa Ant. Bonaventura?

Kritična razprava.

I zvezek.

Spisal Anonymus.

Cena 30 vinarjev.

Naroča se v tiskarni v Kranju ali pri nekaterih knjigotržcih.

Slov. tvrdke v Ljubljani.

Čevljarme:

„Združeni čevljarij“
trgovina z čevljimi za gospode, dame in otroke,
Wolfsove ulice štev. 14.

Gostilne in restavracije:

Avguštin Zajec
restavracija,
Sodninske ulice štev. 6.

Galerijske blage:

A. Skulj
trgovina s papirjem,
Počljanska cesta štev. 12.

Knjigarme:

Narodna knjigarna
Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Prešernova ulica št. 7.

Ivan Vrečko

trgovina s papirjem in galant. blagom,
Sv. Petra cesta štev. 31.

Knjigoveznice:

Knjigoveznica
Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čižmár
lekarna „pri Zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek

„pri Mariji pomagaj“,
Bezlejeva cesta, (poleg jubilejnega mosta).

Lekarna Trnkoczy

Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovža).

Manufakturno blago:

Janko Češnik
„pri česniku“
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevec

modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman

trgovina s suknem blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar

manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

A. & E. Skaberne

trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg štev. 10.

Franc Ksav. Souvan

manufakturna trgovina na debelo,
Francovo nabrežje.

Franc Ksav. Souvan

manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Franc Souvan, sin

manufakturna trgovina na drobno,
Mestni trg 22, stara Šotavanova hiša.

Franc Souvan, sin

manufakturna trgovina na debelo,
Mestni trg štev. 23.

Modne in mešane blage:

Matej Orehek
trgovina z mešanim blagom,
saloga modernih oblik,
Kol

INDRA-TEA

najboljši in najfinješi čaj.

3773

Sl. občinstvu vladno naznanjam, da sem presebil svojo
kovaško obrt in prodajo oglja
 iz Gradišča štev. 8 na Tržaško cesto štev. 7.

Proseč daljne naklonjenosti se vladno priporočam

Josip Kunstler,
 kovaški mojster.

4208

Na najvišje povelje Njegovega ces. in kr. apostola. Veličanstva

XXVII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ja denarna loterija, edina v svetniji oblastveno dovoljena, obsega 18.386 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 514.800 K.

Glavni dobitek **200.000 kron.**

Žrebanje bo nepreklicno 16. decembra 1909.

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelek za državne loterije na Dunaju III., Verdere Zollamtstrasse 7, v loterijah, trafikah pri davčnih, poštnih, brzozavnih in železniških uradih, v menj. linicah itd.; igralni načrti za kupce srečk zastonj.

Srečke se pošiljajo poštne proste.

C. kr. loterijsko-dohodarstveno ravnateljstvo (oddelek drž. loterij).

4128

Kávarna, Mirija'

Ljubljana, Univerzitetska ulica 22

: Jo vsak dan :
 vso noč odprta

ter se toplo pripravlja slavnemu
 obiskovalcu.

3008

Ženitna ponudba.

V svrhu ženitve se želi
 seznaniti 29 let star mladenič
 z deklico, ki ima veselje do
 ženitve, staro od 20 do 28 let.
 Priženil bi se tudi na majhno
 posestvo, s kakšnim obrtom.
 Biti mora kuharica.

Samo resne ponudbe s sliko,
 ki se fakoj vrne, naj se pošiljajo
 do 25. novembra pod "Srečna
 bodočnost" na uprav. "Sloven-
 skega Naroda". 4170
 Tajnost zajamčena.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar
 Ljubljana, Kolezijske ul. 16

se priporoča za
 nasaditev vrtov, parkov in
 balkonov. — Velika izbira
 cvetnih in listnatih rastlin,
 vrtnic, preizimajočih cvetnic
 (perene), krasna cvetlična
 grmovja, konifere, cvetlice
 za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in bukete
 za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po
 solidnih cenah. 1542

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno.

v spodnjem številka sta napredaj:

2 lepi hiši

Naslov pove upravništvo »Sloven-
 skega Naroda«. 4192

Izvrstan
 istrski brak

2½ leti star, bele barve, se proda
 takoj.

Več pove Vilko Sever, arhitekt
 v Kastvi, Istra.

4157

Narodna knjigarna

Prešernova ulica štev. 7 v Ljubljani Prešernova ulica štev. 7

z druženjem

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega,
 komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga . . .

načelne in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in
 gladek; rastiran z eno in z dvema kolonama; papir za
 pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma;
 barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpriprostejših do najfinješih vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
 Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Šolski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn.
 Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne
 priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpriprostejše in najfinješe, črne, vijolčaste in barvaste.

Šolske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora
 v vseh velikostih, za dame in za gospode, za na-
 vadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Črnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umeščne in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.
 Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

----- vseh sistemov -----
 po tovarniških cenah;
 dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture,
 trgovska plama itd. itd.